

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
KANTONALNI SUD U ZENICI
Broj: 04 0 U 014841 23 U
Datum; 09.08.2023. godine

Kantonalni sud u Zenici po sudiji Ahmetović Hilmi, uz sudjelovanje zapisničarke Čerim Amire u upravnom sporu tužitelja K. S., naselje ... J. općina T., zastupan po punomoćniku advokatu Džido Martinu iz Jelaha, ulica Maršala Tita broj 278. protiv rješenja tuženog organa Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje Mostar broj: FZ3/8/1-31-1-1175-5/22 matični broj: 3248311060 od 12.05.2023. godine, u predmetu ostvarivanja prava na prijevremenu povoljniju starosnu penziju u skladu sa odredbama Zakona o prijevremenom povoljnijem penzionisanju branilaca odbrambeno – oslobodilačkog rata (Službene novine F BiH broj: 41/13), odlučujući o tužbi od 29.06.2023. godine, donio je dana 09.08.2023. godine slijedeću

P R E S U D U

TUŽBA SE ODBIJA KAO NEOSNOVANA.

O b r a z l o ž e n j e

Tužitelj K. S. iz naselja ... – J. općina T., zastupan po punomoćniku advokatu Džido Martinu iz Jelaha, podnio je dana 29.06.2023. godine Kantonalnom sudu Zenica tužbu kojom pokreće upravni spor protiv rješenja tuženog organa Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje Mostar broj: FZ3/8/1-31-1-1175-5/22 matični broj: 3248311060 od 12.05.2023. godine kojim je odbijena kao neosnovana žalba tužitelja od 20.02.2023. godine podnesena protiv rješenja Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje Mostar – Kantonalna administrativna služba Zenica broj: FZ7/2/1-35-1-43544-26/19 matični broj: 3248311060 od 31.01.2023. godine, a kojim rješenjem je odbijen zahtjev tužitelja za priznavanje prava na prijevremenu starosnu penziju.

U svojoj tužbi tužitelj navodi da rješenje tuženog organa smatra neutemeljenim na zakonu i kao takvo ne bi moglo proizvoditi bilo kakve pravne posljedice iz razloga što je tuženi organ počinio bitne povrede odredaba upravnog postupka jer izreku smatra nejasnom i protivrječnom provedenim dokazima, niti je tužitelju data mogućnost da aktivno sudjeluje u postupku, koje povrede su išle na štetu tužitelja.

Nadalje tužitelj ističe da je predloženim dokazima koji se nalaze u spisu nesumnjivo dokazao da je on prilikom podnošenja zahtjeva za prijevremeno povoljnije penzionisanje 25.02.2021. godine ispunio uvjete propisane članom 4. stav 1. tačka 3. Zakona o prijevremenom povoljnijem penzionisanju branilaca odbrambeno – oslobodilačkog rata, te da je njegovom zahtjevu trebalo udovoljiti, pri tome ukazuje na akt Javne ustanove Služba za zapošljavanje ZDK broj: 10-45-55-1/23 od 11.01.2023. godine iz koje proizilazi da je tužitelj bio prijavljen

kod istog organa kao nezaposleno lice od 24.01.2018. godine te da je objavljen sa danom 10.11.2021. godine zbog neredovnog javljanja, te da je takođe bio prijavljen kao nezaposlena osoba u periodu od 17.08.1999. do 21.12.2000. godine i da u oba navedena perioda je ispunjavao uvjet da se najmanje 12 mjeseci prije podnošenja zahtjeva nalazio na evidenciji Službe za zapošljavanje što je nepobitna činjenica.

Zbog navedenog tužitelj smatra da je pogrešan stav tuženog organa da zbog rada u Italiji istome ne pripada pravo na prijevremeno povoljnije penzionisanje, te da je tuženi organ pogrešno primijenio odredbu člana 4. stav 1. tačka 3. citiranog Zakona, te da je takođe povrijeđen član 133. Zakona o upravnom postupku jer činjenično stanje nije pravilno i potpuno utvrđeno, što je dovelo do donošenja nepravilnog i nezakonitog rješenja.

Zbog svega naprijed navedenog tužitelj predlaže Kantonalnom sudu Zenica da donese presudu kojom će njegovu tužbu uvažiti, osporeni akt tuženog organa poništiti, te da se tuženi organ obaveže da tužitelju naknadi troškove postupka u cijelosti sve u roku od 15 dana od dana donošenja presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Uz svoju tužbu tužitelj je sudu dostavio Uvjerenje Javne ustanove Služba za zapošljavanje Zeničko-dobojskog kantona Zenica Biro Tešanj broj: 10-10-2407/22 od 26.09.2022. godine kao dokaz navoda iz svoje tužbe.

Dopisom broj: FZ3/8/1-31-1-1175-10/22 matični broj: 3248311060 od 27.07.2023. godine tuženi organ je dao odgovor na tužbu u kojem navodi da osporenim rješenjem nije povrijeđen zakon niti lični interes tužitelja zasnovan na zakonu, radi čega ostaje kod rješenja u cijelosti i predlaže da se tužba odbije.

Uz odgovor na tužbu tuženi organ je ovome sudu dostavio sve spise koji se odnose na ovaj predmet radi odlučivanja po tužbi od 29.06.2023. godine.

Ocjenjujući pravilnost i zakonitost osporenog akta tuženog organa u granicama zahtjeva iz tužbe sukladno odredbama člana 34. stav 1. Zakona o upravnim sporovima, sud nalazi da je tuženi organ u postupku odlučivanja po žalbi tužitelja od 20.02.2023. godine podnesenoj protiv prvostepenog rješenja od 31.01.2023. godine donio pravilno i na zakonu zasnovano rješenje kojim žalbu tužitelja odbija pravilno zaključujući da ista nije osnovana, pri čemu tuženi organ pravilno prihvata da je činjenično stanje od strane prvostepenog organa pravilno i potpuno utvrđeno a u postupku ponovnog odlučivanja po zahtjevu i u postupku nakon donošenja rješenja tuženog organa od 29.11.2022. godine, te sud nalazi da je tuženi organ u pogledu činjeničnog stanja izveo pravilan zaključak te pravilno primijenio odredbe člana 4. stav 1. tačka 3. Zakona o prijevremenom povoljnijem penzionisanju branilaca odbrambeno – oslobodilačkog rata (Službene novine F BiH broj: 41/13), te odredbe člana 96. i 106. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju (Službene novine F BiH broj: 13/18).

Donoseći rješenje kojim žalbu tužitelja odbija kao neosnovanu i kojim zaključuje da je rješenje prvostepenog organa pravilno i na zakonu zasnovano tuženi organ u postupku donošenja istog nije počinio nikakve bitne povrede odredaba Zakona o upravnom postupku, niti je došlo do pogrešne primjene materijalnog prava na štetu tužitelja kako to isti neosnovano navodi u svojoj tužbi.

Odlučujući o tužbi od 29.06.2023. godine sud nalazi da je ista neosnovana, radi čega je i odlučeno kao u izreci ove presude sukladno odredbi člana 36. stav 2. Zakona o upravnim sporovima.

Predmet ovog upravnog postupka je zahtjev tužitelja od 25.02.2021. godine za ostvarivanje prava na prijevremenu povoljniju starosnu penziju sukladno odredbi člana 4. stav 1. tačka 3. Zakona o prijevremenom povoljnijem penzionisanju branilaca odbrambeno – oslobodilačkog rata (Službene novine F BiH broj: 41/13).

U postupku odlučivanja po navedenom zahtjevu prvostepeni organ je nakon utvrđivanja činjenica i dokaza svojim rješenjem od 16.09.2022. godine odbio zahtjev tužitelja za priznavanje prava na prijevremenu starosnu penziju, nakon čega je u postupku po žalbi tužitelja izjavljenoj protiv takvog rješenja tuženi organ svojim rješenjem od 29.11.2022. godine žalbu tužitelja uvažio, poništio ožalbeno rješenje i predmet vratio prvostepenom organu na ponovni postupak uz davanje jasnih i preciznih uputa u kojem pravcu će prvostepeni organ provesti ponovni postupak te u kojem pravcu će prikupiti činjenice i dokaze na osnovu kojih će se na nesumnjiv način utvrditi prebivalište tužitelja, te pribaviti dokaze vezane za podatak o tome da li je tužitelj prije podnošenja zahtjeva najmanje 12 mjeseci vođen na evidenciji Službe za zapošljavanje kao nezaposlena osoba, te pribaviti i druge dokaze na osnovu kojih će se odlučiti o zahtjevu tužitelja a sve shodno članu 4. stav 1. tačka 3. citiranog Zakona.

U ponovljenom postupku prvostepeni organ je postupio u svemu u skladu sa uputama i pravnim shvatanjima iz citiranog rješenja tuženog organa, te je utvrdio da je tužitelj rođen ... godine, te da je iz izjave koju je tužitelj dao italijanskom nosiocu osiguranja utvrđeno da je njegova radna aktivnost prestala 28.02.2022. godine, pribavljena je potvrda staža za tužitelja od italijanskog nosioca osiguranja i to na obrascu E 205 I od 24.01.2023. godine zajedno sa periodima osiguranja u Italiji u periodu od 01.03.1996. godine do 01.03.2022. godine, takođe je pribavljeno Uvjerenje Biroa rada Tešanj broj: 10-10-202/21 od 22.02.2021. godine, takođe je pribavljeno i izjašnjenje Biroa rada Tešanj od 11.01.2023. godine u pogledu vođenja tužitelja na evidenciji nezaposlenih osoba, takođe je od italijanskog nosioca osiguranja pribavljena i tačna adresa tužitelja u Italiji, koje dokaze je prvostepeni organ cijenio pojedinačno i u međusobnoj povezanosti te zaključio da tužitelj ne ispunjava uslove propisane članom 4. stav 1. tačka 3. Zakona o prijevremenom povoljnim penzionisanju branilaca odbrambeno – oslobodilačkog rata, iz kojeg razloga je prvostepeni organ vodeći računa i o odredbi člana 8. istog Zakona te odredbama člana 96. i 106. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju svojim rješenjem od 31.01.2023. godine ponovno zahtjev tužitelja za priznavanje prava na prijevremenu povoljniju starosnu penziju odbio.

Nezadovoljan ovakvim rješenjem tužitelj je protiv istoga blagovremeno tuženom organu putem prvostepenog organa uložio žalbu zbog povrede pravila upravnog postupka, zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog pogrešne primjene materijalnog prava.

U postupku odlučivanja po navedenoj žalbi tuženi organ je svojim rješenjem od 12.05.2023. godine, koje tužitelj osporava svojom tužbom, žalbu tužitelja odbio nalazeći da ista nije osnovana.

Imajući u vidu navode tužitelja iz njegove tužbe kao i dokaze na kojima tužitelj temelji svoje navode, te imajući u vidu stanje spisa dostavljenih ovome sudu, sud nalazi da je ovakvo

rješenje tuženog organa pravilno i na zakonu zasnovano, odnosno da tuženi organ pravilno svojim rješenjem žalbu tužitelja odbija zaključujući da ista nije osnovana, pri čemu je tuženi organ pravilno prihvatio da je činjenično stanje u ovom upravnom predmetu pravilno i potpuno utvrđeno, iz utvrđenog činjeničnog stanja izveo pravilan zaključak o tome da tužitelj ne ispunjava uvjet propisan članom 4. stav 1. tačka 3. citiranog Zakona te da shodno tome tužitelju ne pripada pravo na prijevremenu povoljniju starosnu penziju.

Dakle, sud nalazi da tuženi organ svoje rješenje pravilno temelji na utvrđenom činjeničnom stanju prvostepenog organa, na koje činjenično stanje pravilno primjenjuje odredbe materijalnog prava.

Naime, iz stanja spisa u ovom upravnom predmetu nedvojbeno proizilazi da je za pravilno i zakonito rješavanje ove upravne stvari valjalo utvrditi da li tužitelj ispunjava uvjete propisane članom 4. stav 1. tačka 3. citiranog Zakona za ostvarivanje prava na prijevremenu povoljniju starosnu penziju, a posebno je valjalo utvrditi činjenicu da li je tužitelj prije podnošenja zahtjeva najmanje 12 mjeseci vođen na evidenciji nezaposlenih osoba.

U tom pravcu upravni organi su pribavili činjenice i dokaze koje su cijenjene pojedinačno i u međusobnoj povezanosti te izveli pravilan zaključak o tome da tužitelj u periodu prije podnošenja zahtjeva za ostvarivanje navedenog prava nije bio na evidenciji nezaposlenih osoba najmanje 12 mjeseci.

Ovakav zaključak upravnih organa je prema stavu ovoga suda pravilan iz razloga što sud prihvata činjenicu koja proizilazi iz obrasca italijanskog nosioca osiguranja E 205 IT od 24.01.2023. godine izdatog u Udinama Republika Italija jer iz navedenog obrasca i perioda radnog angažmana, radnog odnosa, odnosno perioda penzijskog staža i staža osiguranja vidljivo je da je tužitelj u spornim periodima na koje se poziva u svojoj tužbi a na osnovu Uvjerenja Biroa rada Tešanj od 26.09.2022. godine bio u radnom odnosu kod poslodavaca u Republici Italiji, odnosno u spornom periodu od 17.08.1999. do 21.12.2000. godine i u periodu od 24.01.2018. do 10.11.2021. godine, a što je vidljivo iz priloga uz dostavljeni obrazac da je tužitelj u spornim periodima bio u radnom odnosu te da je istom redovno uplaćivano i penzijsko osiguranje, dakle istome nije prestajao radni odnos.

Pri ovome su upravni organi pravilno cijenili i podatak koji proizilazi iz Uvjerenja Biroa rada Tešanj o tome da tužitelj jeste u spornom periodu vođen na evidenciji nezaposlenih osoba, međutim, upravni organi pravilno cijene da tužitelj nikako nije mogao biti vođen na evidenciji nezaposlenih osoba i paralelno sa tim biti i u redovnom radnom odnosu u Italiji, zbog čega upravni organi pravilno nisu prihvatili podatke Biroa rada Tešanj o tome da je tužitelj vođen na evidenciji nezaposlenih osoba u spornom periodu, a i sam Biro rada Tešanj svojim dopisom od 11.01.2023. godine u svom izjašnjenju ističe da se tužitelj prijavio na evidenciju nezaposlenih osoba Biroa rada Tešanj i da je tom prilikom svojom izjavom potvrdio da nije u radnom odnosu niti korisnik penzije, te d je očigledno da se periodi osiguranja u Italiji i periodi u kojima je tužitelj vođen kao nezaposlena osoba preklapaju, odnosno upravni organi pravilno prihvataju da je tužitelj u spornom periodu bio u radnom odnosu te da istome ne može pripasti pravo na penziju shodno članu 96. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju (Službene novine F BiH broj: 13/18), a iz koje odredbe jasno proizilazi da se postupak za ostvarivanje prava na penziju pokreće na zahtjev osiguranika a nakon prestanka osiguranja, te takođe upravni organi pravilno ukazuju na odredbu člana 106. istoga Zakona kojom je propisano da pravo na starosnu penziju se stiče od 1. narednog dna nakon prestanka osiguranja.

Dakle, shodno utvrđenom činjeničnom stanju i propisanim uvjetima iz člana 4. stav 1. tačka 3. Zakona o prijevremenom povoljnijem penzionisanju branilaca odbrambeno – oslobodilačkog rata upravni organi pravilno zaključuju da tužitelj nije ispunio uvjet da je najmanje 12 mjeseci prije podnošenja zahtjeva za penzionisanje bio na evidenciji nezaposlenih osoba jer dokazi materijalne prirode koji su pribavljeni u prvostepenom postupku nedvojbeno ukazuju na činjenicu da je tužitelj u vremenskom periodu od 01.03.1996. godine pa do 01.03.2022. godine bio u obaveznom osiguranju kod nosioca osiguranja u Republici Italiji a što proizilazi iz obrasca italijanskog nosioca osiguranja broj: E 205 IT od 24.01.2023. godine, te da se taj period poklapa sa spornim periodima u kojima je tužitelj bio prijavljen kao nezaposlena osoba na Birou rada Tešanj te da zbog evidentnog radnog odnosa se ne može smatrati nezaposlenom osobom bez obzira na činjenicu što je vođen kao nezaposlena osoba na Birou rada Tešanj, zbog čega se pravilno zaključuje da tužitelju ne pripada pravo na prijevremenu povoljniju starosnu penziju.

Iz svega naprijed navedenog sud zaključuje da je rješenje tuženog organa pravilno i na zakonu zasnovano te da u postupku donošenja svog rješenja tuženi organ nije počinio nikakve bitne povrede odredaba Zakona o upravnom postupku niti je došlo do pogrešne primjene materijalnog prava na štetu tužitelja.

Odlučujući o tužbi od 29.06.2023. godine sud nalazi da je ista neosnovana te da tužitelj istom neosnovano ukazuje na povrede članova 7. i 8. Zakona o upravnom postupku te na pogrešnu primjenu materijalnog prava.

Naime, u pogledu navoda tužitelja vezanih za pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje sud nalazi da su ovakvi navodi neosnovani i ničim utemeljeni iz razloga što tužitelj čini spornim zaključak upravnih organa o tome da on ne može biti nezaposlena osoba i u prilog tome uz tužbu je dostavio Uvjerenje Biroa rada Tešanj od 26.09.2022. godine, međutim, tužitelj iz nepoznatog razloga zanemaruje prvenstveno svoju izjavu koju je dao kod nosioca italijanskog osiguranja na dan 20.12.2021. godine, zatim zanemaruje činjenicu, te ne dovodi u sumnju podatak o stažu ostvarenom u Republici Italiji a iskazanom na obrascu E 205 I od 24.01.2023. godine, a u pogledu zaključka upravnih organa sud nalazi da su isti pravilno postupili kada nisu prihvatili podatke iz Uvjerenja Biroa rada Tešanj na koje se tužitelj poziva jer se isti periodi kada je tužitelj vođen kao nezaposlena osoba preklapaju sa evidentnim periodima osiguranja i radnom stažu koji je tužitelj ostvario kod italijanskih poslodavaca i italijanskog nosioca osiguranja.

Zbog navedenog sud nalazi neosnovanim zaključak tužitelja o tome da je on ispunio uvjet propisan članom 4. stav 1. tačka 3. citiranog Zakona iz razloga što tužitelj svojim navodom i dostavljenim dokazom nije doveo u sumnju zaključak upravnih organa o tome da njemu ne pripada pravo na prijevremenu povoljniju starosnu penziju jer isti nije ispunio uvjet da je najmanje 12 mjeseci prije podnošenja zahtjeva za penzionisanje vođen na evidenciji nezaposlenih osoba.

Takođe sud nalazi neosnovanim navode tužitelja o tome da njemu kao stranci u postupku nije pružena mogućnost učešća u postupku i da bi isti svojim dokazima dokazao da ispunjava uvjete propisane članom 4. stav 1. tačka 3. navedenog Zakona jer sud nalazi da je prvostepeni organ svoje rješenje donio shodno članu 139. stav 1. tačka 1. i 2. Zakona o upravnom postupku, odnosno u skraćenom postupku jer se radi o podacima sa kojima raspolaže prvostepeni organ kao i drugi upravni organi te da se radi o službenim podacima, odnosno o

podacima iz evidencija organa F BiH te o podacima italijanskog nosioca osiguranja, a koje podatke tužitelj niti u postupku po žalbi a niti u ovom upravnom sporu nije doveo u pitanje niti svojim navodima niti materijalnim dokazom, odnosno Uvjerenjem Biroa rada Tešanj od 26.09.2022. godine.

Kako sud nalazi neosnovanim navode tužitelja vezane za povredu načela materijalne istine i načela saslušanja stranke u postupku iz članova 7. i 8. Zakona u upravnom postupku, to sud nalazi neosnovanim i navode tužiteljica vezan za pogrešnu primjenu materijalnog prava te neosnovanim navod tužitelja koji se odnosi na njegovu tvrdnju da kao branilac ispunjava sve uvjete propisane članom 4. stav 1. tačka 3. Zakona o prijevremenom povoljnijem penzionisanju branilaca odbrambeno – oslobodilačkog rata.

Kako tužitelj navodima iz svoje tužbe nije doveo u pitanje pravilnost i zakonitost osporenog akta tuženog organa to sud nalazi da je predmetne tužba neosnovana, radi čega je i odlučeno kao u izreci ove presude sukladno odredbi člana 36. stav 2. Zakona o upravnim sporovima.

Zapisničarka
Čerim Amira

S u d i j a
Ahmetović Hilmo

PRAVNA POUKA:
Protiv ove presude žalba nije dopuštena.